

[Chr. Nielsen.]

gifter i forbindelse med fremstillingen af havregryn er steget tilsvarende — hvad de jo nu ikke er, arbejdslønnen er da f. eks. ikke nær steget med 50 pct. —, vil det i realiteten sige, at havregryn i dag burde kunne sælges i hvert fald til 1 kr. 44 øre pr. kg, men i dag må forbrugerne altså betale 1 kr. 80 øre. Jeg synes, at man med ret og rimelighed kan stille det spørgsmål, hvorhen de 36 øre, som forbrugerne i dag må betale udover 1 kr. 44 øre, er forsvundet. Jeg kan ikke se rettere, end at det er en grov udplyndring, der her har fundet sted, og det på et vigtigt næringsmiddels område. Her havde det i sandhed været nødvendigt, hvis prisloven skulle have nogen som helst betydning, at man forlængst havde grebet ind.

Et andet område vedrører konserveringsindustrien. Nu da den nye høst af grønsager er kommet frem i butikkerne, ser forbrugerne, at halvkilodåser af de forskellige grønkonserveres fra sidste år til i år er steget med ca. 20 øre pr. halvkilo. Jeg har forsøgt at få en begrundelse for denne stigning, men det eneste, man kan anvise som årsag til stigningen, er, at emballageprisen er steget. Det er også rigtigt, metallerne er jo steget i det sidste års tid. For aluminiumsproduktets vedkommende udgør stigningen i det sidste år ca. 35 pct., men når det materiale, der medgår til at fremstille en halvkilodåse, sidste år kostede ca. 10 øre, skulle jo den forhøjelse, der i år skulle finde sted for at modsvare disse ekstraudgifter, højst andrage $3\frac{1}{2}$ øre, men forbrugerne må punge ud med 20 øre ekstra for at få et halvt kilo ærter eller hvad det nu kan være.

Jeg synes, at blot disse to eksempler — som kunne suppleres med en lang række andre — viser, at det er latterligt at tale om, at vi her i Danmark har en prislov, som blot i nogen grad beskytter forbrugerne. I virkeligheden er det sådan, at der er givet frit løb for dem, der på det mest hensynsløse vil udnytte forbrugerne, og jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at man her i første række må vende blikket imod de store monopolføretagender. Jeg tror ikke, at det i den forbindelse i så høj grad er mellemhandleravancen, der er årsag til de voldsomme stigninger; købmændene må jo i de fleste tilfælde betale lige så meget mere som det, de indkræver mere hos deres kunder. Det er oppe i det øverste lag, det er hos monopolerne, hos trusterne, at disse ekstrapenge havner, det er dem, der udplyndrer befolkningen, og skulle vi have

en virkelig effektiv prislov, måtte der helt andre formuleringer til end dem, der findes i den nuværende lov.

Steffensen: Når jeg agter at stemme imod det foreliggende lovforslag, er det sikkert naturligt at komme med en lille begrundelse. Jeg er fuldstændig klar over, at mange ser sådan på det, at det er nødvendigt at have en prislov for at holde visse avancer og priser rimelige, men efter min formening løser en prislov ikke problemet. Den løser aldeles ikke det problem, som det måske var hensigten at løse, for når vi stadigvæk opretholder monopoler og truster og prisaftaler, vil en prislov sikkert aldrig kunne blive effektiv. Mit parti har vendt sig mod hele denne lovgivning. Da valutacentralen kom i 1932, fandtes der efter de opgørelser, der er kommet, her i Danmark ca. 400 prisaftaler, og nu skal der være 1 500 indregistrerede prisaftaler. Det viser tydeligt, at den fremgangsmåde fører til visse monopoldannelser. Det ærede medlem hr. Villemoes nævnte, at når der kom varer nok, ville en prislov kunne undværes, men er det ikke afspærringspolitikken, som er den egentlige årsag? Er det egentlig varemangel? Jeg tror, det er afspærringspolitikken, og derfor kan jeg ikke stemme for dette lovforslag, for det skal ingen lynafleder være, så vi tror, at problemet dermed er løst. Problemet bliver ikke løst, før den frie konkurrence fremkalder de rigtige priser, og derfor er jeg tilhænger af, at man går imod restriktionspolitikken og afspærringspolitikken, så vi kan få den naturlige prisdannelse gennem konkurrencen. En prislov bliver ikke effektiv, hvilket erfaringen også viser. Det bliver bare til nye restriktioner, som generer erhvervslevet, og derfor må jeg stemme imod det foreliggende lovforslag.

Ministeren for handel, industri og søfart

(Rytter): I almindelighed kan jeg vist takke for modtagelsen af det forelagte lovforslag. Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Villemoes, at med hensyn til målet for denne lovgivning er jeg ganske enig med det ærede medlem. Det må naturligvis være formålet, at vi en skønne dag kan nå til, at den frie konkurrence kan sætte ind på en sådan måde, at denne lovgivning bliver overflødig. Det er den eneste effektive måde, hvorpå man i det lange løb kan regne med at få en fri og rimelig prisdannelse, som tager skyldigt hensyn til alle sider.

Til det ærede medlem hr. Foss vil jeg gerne sige, at i den udstrækning det er